SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 365/2011-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 24. augusta 2011 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B., zastúpenej Mgr. J. H., B., vedené pod sp. zn. Rvp 1988/2011 a sp. zn. Rvp 2038/2011 vo veci namietaného porušenia práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 14 CoE 20/2011 z 27. apríla 2010 a sp. zn. 13 CoE 85/2011 z 29. apríla 2011 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., vedené pod. sp. zn. Rvp 1988/2011 a sp. zn. Rvp 2038/2011 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 1988/2011.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 3. augusta 2011 a 9. augusta 2011 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti P., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia práva na spravodlivý proces zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku zaručeného v čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 14 CoE 20/2011 z 27. apríla 2010 a sp. zn. 13 CoE 85/2011 z 29. apríla 2011.

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka sa v rámci svojej podnikateľskej činnosti zaoberá inter alia poskytovaním úverov z vlastných zdrojov.

1. K veci vedenej pod sp. zn. Rvp 1988/2011

Na základe zmluvy o úvere uzavretej 22. januára 2004 poskytla sťažovateľka fyzickej osobe (dlžníkovi) úver v sume 531,10 €, ktorý spolu s ďalšími poplatkami bol dlžník povinný vrátiť v 10 mesačných splátkach v sume 95,60 € mesačne od 5. februára 2004. Vzhľadom na skutočnosť, že dlžník neuhradil niekoľko po sebe idúcich splátok, dostal sa do omeškania so splácaním úveru, v zmysle čoho sa stal úver okamžite splatným.

Dňa 16. októbra 2004 bola notárom spísaná notárska zápisnica, podpísaná určeným splnomocneným zástupcom dlžníka.

Dňa 25. januára 2005 bol podaný návrh na výkon exekúcie súdnemu exekútorovi. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného Okresným súdom Spišská Nová Ves (ďalej len „okresný súd“) 28. februára 2005 začal nútený výkon rozhodnutia, t. j. exekúciu.

Dňa 18. novembra 2010 podala sťažovateľka návrh na zmenu súdneho exekútora, ktorému bolo poverenie na výkon exekúcie udelené 28. februára 2005.

Okresný súd ako vecne a miestne príslušný súd na rozhodovanie o exekučnej agende v danej veci uznesením č. k. 1 Er 39/2005-21 z 22. februára 2011 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. O návrhu na zmenu súdneho exekútora okresný súd nerozhodoval.

Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka 10. marca 2011 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 14 CoE 20/2011 z 27. apríla 2011 tak, že potvrdil uznesenie okresného súdu z 22. februára 2011.

2. K veci vedenej pod sp. zn. Rvp 2038/2011

Na základe zmluvy o úvere uzavretej 29. júla 2004 poskytla sťažovateľka fyzickej osobe (dlžníčke) úver v sume 531,10 €, ktorý spolu s ďalšími poplatkami bola dlžníčka povinná vrátiť v 20 dvojtýždňových splátkach v sume 47,80 € dvojtýždenne od 12. augusta 2004. Vzhľadom na skutočnosť, že dlžníčka neuhradila niekoľko po sebe idúcich splátok, dostala sa do omeškania so splácaním úveru, v zmysle čoho sa stal úver okamžite splatným.

Dňa 16. januára 2005 bola notárom spísaná notárska zápisnica, podpísaná určeným splnomocneným zástupcom dlžníka.

Dňa 1. apríla 2005 bol podaný návrh na výkon exekúcie súdnemu exekútorovi. Súdny exekútor následne na základe poverenia udeleného okresným súdom 6. mája 2005 začal nútený výkon rozhodnutia, t. j. exekúciu.

Dňa 18. novembra 2010 podala sťažovateľka návrh na zmenu súdneho exekútora, ktorému bolo poverenie na výkon exekúcie udelené 6. mája 2005.

Okresný súd ako vecne a miestne príslušný súd na rozhodovanie o exekučnej agende v danej veci uznesením č. k. 1 Er 90/2005-19 z 22. februára 2011 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju. Zároveň zamietol návrh sťažovateľky na zmenu exekútora.

Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka 10. marca 2011 odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd uznesením sp. zn. 13 CoE 85/2011 z 29. apríla 2011 tak, že uznesenie okresného súdu potvrdil.

Sťažovateľka v sťažnostiach okrem iného uvádza:

„... okresný súd vydal poverenie, t. j. riadne preskúmal exekučný titul pred vydaním poverenia na zahájenie exekúcie. Týmto svojím postupom okresným súd vytvoril sťažovateľovi i povinnému právnu istotu a súčasne legitímne očakávanie sťažovateľa užívať svoj majetok - pohľadávku posilnenú ochranou súdom v rámci dozoru nad núteným výkonom práva, tzv. exekúciou voči majetku povinného.

Následne okresný súd z vlastného podnetu, t.j. bez podnetu exekútora, sťažovateľa alebo povinného, zahájil konanie na zastavenie exekúcie, pričom pred zahájením tohto konania neposkytol priestor účastníkom exekučného konania vyjadriť sa k zahájeniu konania o zastavení exekúcie.

Týmto postupom okresný súd porušil zákonom a ústavou garantovanú rovnosť strán, keďže zahájením konania z vlastného podnetu jednoznačne nahradil vôľu jedného z účastníkov exekúcie na úkor sťažovateľa, ktorý zahájením konania stratil právnu istotu a legitímne očakávanie užívať svoj majetok, nastolený vydaním poverenia na vykonanie exekúcie a následným zahájením núteného výkonu práva, tzv. exekúciou.

Z časového hľadiska okresný súd ani krajský súd nijakým spôsobom nezdôvodnil aký verejný záujem povýšil nad verejný záujem dohľadu nad výkonom exekúcie a prečo práve v tomto okamžiku zahájil okresný súd konanie na zastavenie exekúcie, t.j. či v období od vydania poverenia na vykonanie exekúcie do zahájenia konania na zastavenie exekúcie sa zmenili akékoľvek zákonné alebo iné podmienky pre výkon tejto exekúcie alebo exekútor porušil akúkoľvek povinnosť uloženú mu exekučným poriadkom.

Domnievame sa, že cieľom oprávnenia súdu zahájiť konanie na zastavenie exekúcie bez návrhu vyplývajúce z príslušných ustanovení exekučného poriadku je chrániť verejný záujem ochraňujúci účastníkov exekúcie pred nezákonnou činnosťou exekútora v exekučnom konaní. Účelom tohto oprávnenia súdu zahájiť konanie na zastavenie exekúcie bez návrhu nemohlo byť oprávnenie takého súdu nahradiť vôľu oprávneného alebo povinného v exekučnom konaní, keďže obe strany majú exekučným poriadkom garantované rovné postavenie, t.j. povinný mohol zahájiť toto konanie na zastavenie exekúcie na svoj návrh a nebolo potreba, aby súd konanie zahajoval bez návrhu.

V tomto prípade okresný súd ani krajský súd neidentifikovali ochraňovaný verejný záujem, ktorý by bol akokoľvek nadradený verejnému záujmu zachovania rovnosti práv účastníkov v exekučnom konaní, čo spôsobuje protiprávnosť zahájenia konania súdom bez návrhu.

Ďalším porušením práva sťažovateľa okresným súdom a krajským súdom v priebehu konania na vyhlásenie neprípustnosti a následne na zastavenie exekúcie, vyplývajúce z odôvodnenia predmetných rozhodnutí, je vykonanie dokazovania z vlastného podnetu a bez znalosti vôle účastníkov konania, a to opätovným preskúmaním exekučného titulu a súvisiacich dokladov najmä predmetnej zmluvy o úvere. V priebehu týchto konaní súd nedal

priestor na vyjadrenie účastníkom konania k vykonaným dôkazom ani nedal možnosť navrhnúť nové dôkazy v tomto konaní, ktoré by zvrátili jeho rozhodnutie exekúciu zastaviť... Dokonca samotné vykonanie dokazovania bez vyjadrenia účastníkov môže byť kontradiktórne...

Na záver okresný súd a krajský súd svojim rozhodnutím zlomili právnu istotu účastníkov exekúcie, teda povinného a aj sťažovateľa a aj ich oprávnené očakávanie užívať svoj majetok nastolený vydaním poverenia na vykonanie exekúcie bez splnenia zákonných povinností a porušením základných práv a slobôd ako sú popísané vyššie.

V nadväznosti na porušenie práva na spravodlivý proces krajský súd porušil svojim rozhodnutím právoplatne zastaviť exekučné konanie voči povinnému aj práva sťažovateľa pokojne užívať svoj majetok. ...

Podľa názoru sťažovateľa, v posudzovanom prípade, došlo k zásahu do jeho práva pokojne užívať majetok zo strany štátneho orgánu tým, že súd odmietol zmenu exekútora (v už prebiehajúcom exekučnom konaní) a zároveň exekúciu zastavil, čím znemožnil nútený výkon práva, na ktorý sťažovateľovi vznikol, na základe zmluvy o úvere nárok a ktorý bol zabezpečený zákonom predpísaným exekučným titulom pod dohľadom súdu. ...

Pokiaľ ide o vykonanie zásahu vo verejnom záujme, v posudzovanom prípade, kedy súdy z vlastného podnetu zasiahnu do výkonu rozhodnutia takým spôsobom, že zmaria možnosť veriteľa na uspokojenie jeho pohľadávky zo štandartného obchodno-právneho vzťahu, nie je možné považovať za zásah vo verejnom záujme. Podľa názoru sťažovateľa však v danom prípade úplne absentuje požiadavka verejného záujmu. Nie je totiž možné považovať za otázku verejného záujmu znemožnenie vymožiteľnosti pohľadávky v prebiehajúcom exekučnom konaní bez návrhu povinného, ktorá má svoj základ vo vzťahu súkromno-právnej povahy.

Pojem verejný záujem je široký a je ho potrebné interpretovať extenzívne. Odňatie majetku... môže byť vo verejnom záujme i keď celá spoločnosť priamo tento majetok nevyužíva... Zásah do pokojného užívania majetku však napriek tomu musí zachovávať spravodlivú rovnováhu medzi potrebami verejného alebo všeobecného záujmu spoločnosti s požiadavkami ochrany základných práv jednotlivcov.

Pokiaľ ide o požiadavku proporcionality, t. j., či je zásah primeraný sledovanému cieľu..., sťažovateľ má za to, že zásah (zo strany súdu nie je primeraný sledovanému cieľu). V prvom rade je potrebné podľa sťažovateľa uviesť, že nie je vôbec zrejmé aký sledovaný

cieľ mal byť súdom sledovaný. Pokiaľ by nim mala byť domnelá ochrana spotrebiteľa, sťažovateľ má za to, že prípad nespadá do rámca ochrany spotrebiteľov. Navyše je opätovne potrebné zdôrazniť, že zásahom sa marí možnosť veriteľa (t.j. sťažovateľa) na uspokojenie jeho pohľadávky vzniknutej zo štandartného zmluvného a obchodnoprávneho vzťahu. Ak by aj mal súd za to, že určité dojednania sú v rozpore so všeobecne záväznými predpismi, súd musí podľa názoru sťažovateľa postupovať tak, aby neznemožnil výkon sťažovateľovho práva. Inak povedané zastavením vykonávacieho (exekučného) konania nemôže byť sťažovateľ ako veriteľ ukrátený. Ak je postupom všeobecného súdu znemožnenie vymoženie určitej sumy, ktorá pre sťažovateľa predstavuje pohľadávku, takýto postup je v rozpore s Protokolom 1 Dohovoru.

Podľa názoru sťažovateľa, tým, že súd zasiahol do vykonávacieho konania, (v rámci rozhodovania o zmene osoby súdneho exekútora), tak, že exekučné konania bez ďalšieho zastavil, porušili právo sťažovateľa vlastniť majetok a pokojne užívať majetok v zmysle Protokolu 1 Dohovoru.“

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnostiach navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie jej práva *„na spravodlivý proces vyplývajúce z článku 6 ods. 1 dohovoru a na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu“* uzneseniami krajského súdu sp. zn. 14 CoE 20/2011 z 27. apríla 2011 a sp. zn. 13 CoE 85/2011 z 29. apríla 2011, zruší predmetné uznesenia krajského súdu, veci vráti na ďalšie konanie a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov právneho zastúpenia.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (IV. ÚS 92/04, III. ÚS 168/05, II. ÚS 172/2011).

Sťažovateľka v sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy adresovaných ústavnému súdu vyjadruje svoje výhrady proti uzneseniam krajského súdu sp. zn. 14 CoE 20/2011 z 27. apríla 2011 a sp. zn. 13 CoE 85/2011 z 29. apríla 2011, ktorými podľa jej názoru došlo k neprípustnému zásahu do jej práva na spravodlivý proces tým, že krajský súd verifikoval zastavenie už prebiehajúceho exekučného konania bez tohto, aby sa sťažovateľka mala možnosť k tomu vyjadriť, čím súčasne malo dôjsť aj k zásahu do jej práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže v dôsledku zastavenia exekučného konania malo byť z exekúcie oprávnenej sťažovateľke upreté právo na vrátenie majetku od povinných.

K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevylučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

V zmysle § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie veci, ktoré sa uňho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 112 ods. 1 OSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností vedených ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1988/2011 a sp. zn. Rvp 2038/2011 a z tohto obsahu vyplývajúcu právnu a skutkovú súvislosť uvedených sťažností a taktiež prihliadajúc na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd uplatniac citované právne normy o spojení týchto sťažností na spoločné konanie, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto uznesenia.

K namietanému porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd štandardne poukazuje na svoje ústavné postavenie vymedzené v čl. 124 ústavy, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96), ale súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Preto nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecným súdom bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 545/2010, II. ÚS 165/2011). O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03, II. ÚS 179/2011).

1. Ústavný súd v danom prípade považoval za potrebné zaujať stanovisko k zásadnému právnemu problému nastolenému v sťažnostiach, ktorý spočíva v tom, či krajský súd rozhodujúci v rámci exekučného konania o odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu o vyhlásení exekúcie za neprípustnú má (obdobne ako prvostupňový súd)

právomoc skúmať v tomto štádiu konania prípustnosť exekúcie z hľadiska relevantnosti exekučného titulu (notárskej zápisnice).

Krajský súd v napadnutých uzneseniach potvrdil uznesenia okresného súdu ako vecne správne v súlade s § 219 ods. 1 OSP. Podľa názoru krajského súdu napadnuté uznesenia okresného súdu sú založené na správnom právnom posúdení veci a odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutých uznesení súdu prvého stupňa, ktoré ako vecne správne potvrdil.

Z odôvodnení uznesení krajského súdu vyplýva, že sťažovateľka a jej dlžníci uzavreli zmluvy o úvere, ktorých súčasťou je aj splnomocnenie, ktorým dlžníci dali advokátovi Mgr. T. K. okrem iného oprávnenie na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu, t. j. aby v ich mene uznal záväzok dlžníkov vyplývajúci z úveru. V čase uzavretia úverovej zmluvy nemala sťažovateľka žiadny právny dôvod trvať na tom, aby dlžníci dali plnú moc splnomocnencovi (zástupcovi) vybranému sťažovateľkou na právny úkon, ktorý v budúcnosti môže, ale aj nemusí byť potrebné urobiť, a to ešte k tomu len so súhlasom dlžníkov (dobrovoľne). Táto časť zmluvy o úvere je neprijateľnou podmienkou, a preto je neplatná. Dlžníci teda platne nesplnomocnili Mgr. T. K. svojím zastupovaním, na základe čoho notárske zmluvy č. N 3438/2004, NZ 76198/2004 zo 16. októbra 2004, č. N 138/2005, NZ 1567/2005, NCRIs 1537/2005 zo 16. januára 2005 nie sú exekučným titulom.

Ak sa ukáže, že notárska zápisnica je nevykonateľná, súd musí konanie podľa § 57 ods. 1 písm. g) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) zastaviť, avšak predpokladom je vydanie rozhodnutia o neprípustnosti exekúcie.

Keďže okresný súd musí skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania a nielen pri rozhodovaní o udelení poverenia exekútorovi, a to či už na návrh účastníka alebo bez neho, pretože jedine spôsobilý exekučný titul je podmienkou na pokračovanie v exekučnom konaní, rozhodol okresný súd správne, keď pre nedostatok spôsobilosti exekučného titulu, ktorý je neodstrániteľnou podmienkou na výkon, vyhlásil exekúciu za

neprípustnú. Je totiž neprípustné, aby sa niekto vzdal práva, ktoré môže vzniknúť až v budúcnosti.

Na základe uvedených skutočností sa krajský súd stotožnil s právnym názorom okresného súdu a potvrdil jeho rozhodnutia o sťažovateľkou napadnutom vyhlásení exekúcie za neprípustnú.

2. Ústavný súd v danom prípade považoval za potrebné zaujať stanovisko aj k ďalšiemu zásadnému právnemu problému nastolenému v sťažnostiach, ktorý spočíva v tom, či krajský súd rozhodujúci v rámci exekučného konania o odvolaní proti prvostupňovému rozhodnutiu o zastavení exekúcie má právomoc takéto rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdiť.

Podľa § 58 ods. 1 Exekučného poriadku exekúciu možno zastaviť na návrh alebo aj bez návrhu. Zatiaľ čo dôvody, na základe ktorých všeobecný súd obligatórne zastaví exekúciu (§ 57 ods. 1 Exekučného poriadku) alebo na základe ktorých fakultatívne pristúpi k takémuto rozhodnutiu (§ 57 ods. 2 Exekučného poriadku), upravuje Exekučný poriadok podrobne, ustanovenie okamihu, kedy tak má alebo môže učiniť, nie je explicitne ustanovený. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že všeobecný súd rozhodne o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania, len čo zistí, že sú dané dôvody na ukončenie núteného vymáhania pohľadávky. To znamená, že všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené všetky predpoklady na vedenie takéhoto konania. Jedným z týchto predpokladov je aj relevantný exekučný titul. Bez jeho existencie nemožno exekúciu vykonať. Krajský súd ako súd odvolací napadnutými uzneseniami potvrdil rozhodnutia okresného súdu o zastavení exekučného konania ako vecne správne s poukazom na príslušné ustanovenia Exekučného poriadku.

Krajský súd v napadnutých uzneseniach potvrdil uznesenia okresného súdu ako vecne správne v súlade s § 219 ods. 1 OSP. Podľa názoru krajského súdu napadnuté uznesenia okresného súdu sú založené na správnom právnom posúdení veci a odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutých uznesení súdu prvého stupňa, ktoré ako vecne správne potvrdil.

Ak sa ukáže, že notárska zápisnica je nevykonateľná, súd musí konanie podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku zastaviť, avšak predpokladom je vydanie rozhodnutia o neprípustnosti exekúcie (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 51/2004 z 29. septembra 2005).

Z odôvodnenia krajského súdu vyplýva, že rozhodnutia okresného súdu o vyhlásení exekúcií za neprípustné podľa § 57 ods. 1 písm. g) Exekučného poriadku nadobudli právoplatnosť, z logického výkladu dikcie tohto ustanovenia vyplýva, že okresný súd postupoval v súlade so zákonom, keď exekúcie zastavil.

Na základe uvedených skutočností sa krajský súd stotožnil s právnym názorom okresného súdu a potvrdil jeho rozhodnutia o sťažovateľkou napadnutom zastavení exekúcie.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenia krajského súdu nezasahujú neprípustným spôsobom do práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Právo na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôže byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania. Navyše treba uviesť, že z pohľadu ústavného súdu nemožno skutkové a právne závery krajského súdu považovať za arbitrárne, zjavne neopodstatnené alebo vydané v rozpore s platnou právnou úpravou.

Po oboznámení sa s obsahom napadnutých uznesení krajského súdu ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia Exekučného poriadku podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval ústavne konformným spôsobom, pričom jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a z ústavného hľadiska akceptovateľné.

V súvislosti so sťažovateľkiným prejavom nespokojnosti s napadnutými rozhodnutiami krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať

očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (m. m. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05, II. ÚS 545/2010).

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosti v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

K namietanému porušeniu práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

V súvislosti s namietaným porušením práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd po preskúmaní napadnutých uznesení krajského súdu dospel k záveru, že z odôvodnenia napadnutých uznesení krajského súdu nemožno vyvodiť závery, ktoré by signalizovali, že nimi došlo k neprípustnému zásahu do práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže krajský súd v posudzovanom prípade ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval príslušné právne normy a rozhodol v zmysle ustálenej judikatúry formulovanej Najvyšším súdom Slovenskej republiky.

Ústavný súd konštatuje, že z tohto dôvodu neexistuje taká príčinná súvislosť medzi napadnutými uzneseniami krajského súdu a právom zaručeným v čl. 1 dodatkového protokolu, ktorá by zakladala možnosť vysloviť porušenie tohto práva po prijatí sťažností na

ďalšie konanie. Ústavný súd preto sťažnosti pri predbežnom prerokovaní aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, tak ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

Keďže sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd o ďalších návrhoch sťažovateľky uplatnených v sťažnostiach už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2011